Поштарина плаћена у готову

НОВИ САД
четвртак
28 децембра 1939
Година V
Бр. 303(1.382)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 дин.
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација: Краља Александра 1. — Телефони: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460. — Поштански фах број 178. — Рукописи се не враћају

Застој у операцијама у средњој и северној Финској
због великих губитака совјетских трупа

Лондон, 27 децембра. (А.А.) — Авас јавља:

ПОШТО СЕ НА ЗВАНИЧНОМ МЕСТУ У МОСКВИ НЕ ДАЈУ НИКАКВА ОБАВЕШТЕЊА О БОРБАМА У ФИНСКОЈ, ТВРДИ МОСКОВСКИ ДОПИСНИК „ТАЈМС"-А ДА У МОСКВИ И У ДРУГИМ ВЕЛИКИМ ВАРОШИМА СОВЈЕТСКЕ РУСИЈЕ КРУЖЕ ГЛАСОВИ ДА ЈЕ ПРИЛИКОМ БОРБИ У ФИНСКОЈ ПОГИНУЛО 25 ДО 30.000 РУСА, А ДА ЈЕ 30 ДО 40.000 СОВЈЕТСКИХ ВОЈНИКА ЗАДОБИЛО ВРЛО ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ УСЛЕД СМРЗАВАЊА. ИСТИ ДОПИСНИК ТВРДИ ДА ЈЕ ЗБОГ ТИХ ВЕЛИКИХ ГУБИТАКА ДОШЛО ДО ЗАСТОЈА У ОПЕРАЦИЈАМА У СРЕДЊОЈ И СЕВЕРНОЈ ФИНСКОЈ, ШТАВИШЕ ДО ПОБЕДОНОСНОГ НАПРЕДОВАЊА ФИНСКЕ ВОЈСКЕ.

Москва, 27 децембра. (А.А.) — ДНБ јавља:

Извештај генералштаба лењинградског војног округа од 26 децембра гласи:

„Мање чарке извиђачких одреда и местимична артилериска паљба. Совјетске ваздухопловне јединице извршиле су неколико извиђачких летова".

Париз, 27 децембра. (А.А.) — Авас јавља:

Париска штампа осврће се на херојски отпор Финске и тражи да се пошаље помоћ трупама генерала г. Манерхајма, које се боре за сваку стопу у циљу одбране финске територије. Сви листови једнодушно траже да се Финској упути помоћ. Листови су у том погледу једнодушни, ма каква била политика коју заступају.

Г. Владимир д'Ормесон у „Фигару" примећује да је баш у случају Финске потребно водити политику каква се намеће храброшћу финског народа. Свако је запањен пред успешним отпором који Финци пружају. Ма шта се даље десило, совјетски генералштаб је већ доживео неуспех, а политика г. Стаљина прави слом. Истина је, каже „Фигаро", да би огромна надмоћност црвене армије могла на крају крајева да превагне.

Пред оставком белгиске владе?

Брисел, 27 децембра. (А. А.) Авас јавља:

Иако је белгиски министар претседник прекјуче објавио саопштење да неће доћи до реконструкције владе пре првих дана месеца јануара, политички кругови сматрају да ће садашња влада ипак дати оставку пре нове године. Исти кругови подвлаче да се све више гомилају тешкоће које ометају рад садашњег претседника владе.

Министар финансија уложио је у току јучерашњег дана велике напоре да у сенату оправда владине фискалне законске нацрте, али, су либерални сенатори донели одлуку да ће са своје стране донети амандмане против владиних предлога.

Извесни вечерњи прексиноћни листови тврдили су да ће приликом реконструкције кабинета бити измењено око 12 ресора. Министар претседник г. Пјерло остаће на своме положају.

—o—

БОЉШЕВИЦИ СЕ У МАСАМА ПРЕДАЈУ

Рим, 27 децембра. — Дописник листа „Пополо ди Рома" са финског фронта јавља да финска авијација врши веома интензивну пропаганду летцима међу совјетским војницима, у којима се бољшевички војници позивају на предају и од њих тражи да финској војсци препуштају што више руског ратног материјала. Досада су се бољшевички војници том позиву врло радо одазивали, тако да је, например, неки дан један цео тенковски батаљон прешао Финцима заједно са официрима и војницима, а бољшевички официри су финску војску одмах научили како се рукује руским тенковима.

—o—

ЗАПАДНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ НЕ НАЛАЗЕ СЕ У ДЕКАДЕНЦИЈИ

Лондон, 27 децембра. — Први аустралиски авијатичарски експедициони корпус превалио је 12.000 морских миља док је стигао на место свога ратног опредељења. Аустралиски авијатичари ће се служити ваздушним чамцима типа Сандерленд и задатак ће им бити да бране британску обалу од немачких ваздушних напада. Тим поводом пише војнички уредник „Тајмса" да је Немачка ступила у рат са савезницима на основу две погрешне претпоставке: да су западне демократије у декаденцији, и да ће се Британско Царство распасти чим од чланова тога царства буду захтеване жртве.

Енглески бродови положили нова поља мина у Северном Мору

Лондон, 27 децембра. — (А. А.) Авас јавља:

Објављени су подаци о новим пољима мина у Северном Мору. Та поља мина положили су енглески бродови као одмазду за полагање магнетских мина од стране Немачке.

„Њус Кроникл", доносећи те податке вели да је тај појас мина постављен у дужини од 500 миља дуж источне обале Енглеске и да је широк 30 до 40 миља. Тај појас мина има да обезбеди сигурност пловидбе енглеских и неутралних бродова и да спречи дејство немачких подморница, као и у извесној мери немачких ваздухопловних снага. Мине су тако подељене у разним дубинама мора да је математички немогуће да их пређе било који брод или било која подморница. Досада је енглеска обала била заштићена са три мала поља мина.

ЗАКЉУЧЕН ЈЕ БЕЛГИСКО-ХОЛАНДСКИ ДЕФАНЗИВНИ САВЕЗ

Лондон, 27 децембра. — „Дејли Телеграф" објављује интервју са претседником белгиског одбора за народну одбрану г. Кокардом, који је изјавио да постоји план о заједничкој одбрани Белгије и Холандије од стране инвазије. У тој евентуалној борби јака белгиска војска може да се потпуно ослони на Холандију. Белгија има три јаке одбранбене линије, белгиска војска је војнички на врло високом степену, одлично је наоружана, тако да белгиски антитенковски топови, хаубице од 12 см., и бацачи мина код пешадије претстављају првокласно оружје које нема ни једна друга оружана снага на свету.

—o—

Г. ХИТЛЕР ЈЕ ЗА НЕМАЧКУ ИСТО ОНО ШТО ЈЕ БИО ЗА ЧОВЕЧАНСТВО ИСУС ХРИСТОС

Амстердам, 27 децембра. — Божићни број органа г. Геринга „Есенер Нацио налцајтунг", између осталога, пише и то да је г. Хитлер данас за немачки народ исто оно што је пре 2.000 година за цело човечанство био Исус Христос.

ПАРЛАМЕНАТ И ПРЕТСТАВНИЦИ СВИХ ПАРТИЈА ТРАЖЕ ДЕМИСИЈУ ЈАПАНСКЕ ВЛАДЕ

Токио, 27 децембра. (А.А.) Авас јавља.

Посланички клубови парламента и претставници свих партија састали су се у току јучерашњег дана и изгласали су резолуцију којом се захтева демисија садашњег јапанског кабинета коме је на челу г. Абе.

У вези с тим, политички кругови подвлаче да је једна делегација аграраца за време седнице министарског савета одлучно захтевала да се прекине седница како би могли да предаду претседнику владе г. Абеу петицију у којој се оштро критикује владина политика, нарочито по питању признања и у којој се осим тога траже нарочите административне мере у циљу побољшања стања земљорадника. Министар претседник г. Абе прекинуо је седницу владе и примио је ову делегацију.

ОПОЗВАН САВЕТНИК СОВЈЕТСКЕ АМБАСАДЕ У БЕРЛИНУ, Г. АСТРАХОВ, КОЈИ ЈЕ ИМАО ВИДНОГ УДЕЛА У ПРЕГОВОРИМА ОКО ПАКТА О НЕНАПАДАЊУ

Лондон, 27 децембра. (А.А.) Авас јавља:

Синоћ се сазнало да је саветник совјетске амбасаде у Берлину г. Астрахов опозван са своје дужности, према наредби Савета народних комесара од 28 октобра. Не зна се још да ли ће он бити одређен на нову дужност.

Г. Астрахов је познат као један од најспособнијих совјетских дипломата. Он је био отправник послова у Берлину неколико месеци пре закључења совјетско-немачког пакта о ненападању. У преговорима око овога пакта он је био највећим делом ангажован.

—ooo—

СВ. ОТАЦ ПАПА ОДЛИКОВАО ГРОФА ЧАНА ЗА ЗАСЛУГЕ ЗА СТВАР МИРА

Рим, 27 децембра. (А. А.) ДНБ јавља:

Свети Отац Папа одликовао је италијанског министра иностраних послова грофа Чана орденом златних мамуза.

У саопштењу о одликовању кардинал — државни секретар г. Маљоне утемељио је ово одликовање заслугом за ствар мира и срдачним односима између државе и цркве.

Орден златних мамуза који је поново увео Папа Пије X искључиво се даје државним поглаварима и истакнутим личностима аристократије и духовног живота.

Војне припреме Мађарске на совјетској граници

Будимпешта, 27 децембра. — У вези са једним безначајним инцидентом на мађарско-совјетској граници, совјетски радио, који сваки дан даје вести на мађарском језику, износи да Мађарска свакога дана врши огромне војне припреме на совјетској граници. Ова чињеница коментарише се у совјетском радију неповољно.

Патролна активност мађарске пограничне страже, све је већа и примећује се кретање трупа. Мађари су приступили и изградњи утврђења. У коментарима совјетског радија каже се даље да су ове мере безбедности са мађарске стране потпуно излишне, пошто Совјетска Русија жели да одржи са Мађарском везе доброг суседства.

У мађарским круговима указује се, међутим, на чињеницу да мере безбедности које предузима Мађарска на совјетској граници не прелазе оквир нормадних мера безбедности. Оптужба совјетског радија сматра се у Пешти као потпуно излишна и несхватљива. Мере на граници, а нарочито активност патрола пограничних стража потребна је, каже се у обавештеним круговима Будимпеште, због илегалног прелажења совјетско-мађарске границе. То су нарочито лица која још напуштају пољско подручје и желе да пребегну у Мађарску. Има лица која су раније пребегла у Пољску из Карпатске Украјине, а која се сада враћају. Најзад, у Мађарску бежи и велики број ранијих украјинских агитатора. (Југословенска пошта", Сарајево).

„Пестер лојд" против панславизма

Будимпешта, 27 децембра. — „Пестер Лојд" осврће се на проглас који је пољска емигрантска влада упутила пољском народу, а у коме је, како овај лист пише, дошла до изражаја панславистичка тенденција. Мађарски лист пише: „Не можемо учинити ништа друго него констатовати да у тој тези ваља гледати опасан знак нереалног и нездравог политичког гледања. Кад већ постоји номинална пољска влада изван пољске територије, ми се не чудимо кад номинална влада проглашује за свој циљ успостављање пољске националне државе. Но словенски блок од Балтичког до Црног Мора, па одавде до Јадранског Мора, то је панславистички сан најчишће врсте. Сваки покушај с панславизмом може имати само ту последицу да изазове отпор свих фактора који су противни таквој тежњи"

ШВАЈЦАРСКА ЈЕ ОБУСТАВИЛА КУПОВИНУ СВИЊА У ЈУГОСЛАВИЈИ

Београд, 27 децембра. — Швајцарска је потпуно обуставила куповину свиња и свињског меса у нашој земљи пошто квалитет наших свиња не одговара швајцарским потрошачима, који су навикнути на мршаве свиње. Швајцарска ће у будуће сву своју потребу подмиривати у Данској, с којом је већ закључила уговор.

У клирингу са Словачком показао се извесан салдо у њену корист. За ову суму свог потраживања Словачка је уговорила са Заводом за унапређење спољне трговине откуп десет вагона свиња, што ће се поделити међу извознике.

Чешко-моравска кланична индустрија уговорила је са Заводом за унапређење спољне трговине откуп 10.000 свиња, што ће се извести у недељним количинама од по хиљаду комада.

Извоз свиња у Швајцарску није обновљен. Ипак је у догледном времену морати да дође до овог извоза, ако Швајцарска буде хтела да нормално рани свој народ свињетином. *(Дан)*

РЕКС

Данас премијера

И настаде ново царство

У главним ул. најбољи глумци Ерол Флин, Оливија Де Хавиланд Ан Шеридан

Авионске патроле за обезбеђење Британије

Лондон, 27 децембра. — Поводом недавне велике ваздушне битке над Хелголандом, ваздухопловни стручњак „Тајмса" пише да је команда британског ваздухопловства применила и стално примењује политику опрезности. Образоване су нарочите авионске патроле, које су увек у дефанзиви. Циљ је њихов да имобилишу непријатељску авијацију, као и хидроплане, који се употребљавају за полагање мина у британским територијалним водама.

Ратна политика ,пише поменути стручњак ,која не допушта бомбардовање објеката на суву, оправдава ову политику одбране помоћу авионских патрола ,које осигуравају Енглеску од напада, уништавајући непријатељске авионе и хидроплане. Много би лакше било да британска авијација нападне непријатељске аеродроме у циљу уништења. Али, ако би се почело са таквом политиком, настала би утакмица у бомбардовању између две земље, која би убрзо могла довести до бомбардовања отворених градова. Према томе, образовање авионских патрола за обезбеђење Енглеске требало би посматрати са те тачке гледишта.

Стручњак „Тајмса" истиче да су се британски бомбардери у ваздушним биткама са непријатељем показали одлично, иако су много спорији од непријатељских ловачких авиона. (Британова)

Русија, Немачка и — шведско железо

Базел, 27 децембра. — „Национал Цајтунг" пише, према информацијама из обавештених немачких кругова да су резултати четворогодишњег Герингов плана разочарали највише у томе, што је Немачка још увек, и то све више, упућена на шведску железну руду. Ако би довоз ове руде био прекинут, немачка индустрија не би била у стању да настави своју делатност. Због тога и влада чуђење како Немачка може с таквим миром да посматра совјетско напредовање у Финској и приближавање шведским рудницима. То се може објаснити само тако да већ постоји један споразум између Русије и Немачке, према коме би Руси у случају окупације шведских рудника обезбедили снабдевање немачке индустрије. Међутим, у том случају Немачка би постала још више зависна од Русије. Довлачење елитних совјетских трупа у северну Финску показује да се стварно ради о једном таквом плану. Према томе, рат у Финској не тиче се само слободе једног малог храброг народа, него будућности целе Европе.

Француска ће куповати у Југославији месо, дрво, дуван, руде и кудељу

Париз, 27 децембра. — „Епок" доноси следећи допис из Београда: „Сходно економским споразумима између Француске и Југославије, који су парафирани и који ће ступити на снагу већ 1 јануара, Француска ће куповати у Југославији велике количине производа ,чији је она велики потрошач постала, нарочито у ово ратно доба. Ти су производи месо, дрво, дуван, руде и кудеља.

Ове куповине, које могу достићи и годишњу глобалну вредност од скоро једне милијарде динара, служиће једним великим делом, према одредбама платног споразума, да покрију исплаћивање југословенских зајмова у Француској, а не примораваjу Југославију да се одваја од својих девиза. Француски извоз у Југославију задржаће осетно свој нормални износ.

ХОЋЕ ЛИ СЕ ДАТИ КОНЦЕСИЈА ЈОШ ЗА ЈЕДНУ ФАБРИКУ ГУМА

Београд, 27 децембра. — „Индустриски курир" јавља:

Дознајемо да би група наших домаћих капиталиста хтела приступити оснивању друге фабрике аутомобилских гума у Југославији.

Данас имамо само Батину фабрику у Борову.

Годишња производња фабрике у Борову износила је 30.000 комада спољних и 150.000 комада унутрашњих аутогума разних димензија. Према мишљењу стручњака, капацитет фабрике у Борову може се без нарочитих потешкоћа повећати у толикој мери, да се може потпуно подмирити домаћа потреба.

Треба још решити питање набављања сировина у холандским колонијама: Јави, Суматри и Борнеу; затим у Африци и Бразилији. Међутим не постоје неке нарочите сметње да се не би могло до њих доћи.

Наредба о саставу привредних планова за недржавне шуме

Бан г. др. Јован Радивојевић издао је Наредбу о саставу привредних планова, привредних програма, инвентара шума са сечним редом дрвосечних и узгојних предлога за недржавне шуме на подручју Дунавске бановине. Господарење у шумама, како се наглашава у овој Наредби, има се вршити по начелу строге трајности, тако да се постепено, у границама могућности, нормализира дрвна маса и однос добних разреда. У ту сврху дужни су власници недржавних шума да поднесу уређајни елаборат (привредни план, привредни програм или инвентар шума са сечним редом).

—ooo—

ПИТАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ СТРОЈЕВА И ПЛУГОВА ПОНОВО СЕ ПРОУЧАВА

Београд, 27 децембра. — Индустриски курир" јавља:

У вези рада дирекције за исхрану писали смо већ о томе да ова Дирекција намерава и да тргује пољопривредним стројевима.

Сада се предлаже чак и укидање царине на плугове и пољопривредне машине.

Ми смо већ писали опширно о томе да је илузорно мислити да ће се укидањем царине постићи жељени успех. Сада и поред царине иностране фабрике продају плугове по демпинг ценама како би онемогућиле домаћу индустрију. Оног момента када се укине сасвим царина, онемогућиће се рад нашој индустрији и домаће фабрике ће се затворити. Онда ће одмах инострана предузећа повисити толико цене, да ће плугови коштати много више него данас и без царине.

Зато је потребно овом питању посветити већу пажњу и са више разумевања страних економских односа на тржишту доносити нове одлуке.

—o—

ЕНГЛЕСКИ КРАЉ ОДЛИКОВАО ПЕТ ДОБРОВОЉАЦА ИЗ „ОДРЕДА САМОУБИЦА"

Лондон, 27 децембра. — Краљ Ђорђе VI је у Портсмуту одликовао пет добровољаца из „Одреда самоубица", који чисте мине. То је најопаснији посао, скопчан са највећим опасностима, те се узимају само добровољци. Од ове петорице, тројица су официри, један подофицир и један обичан морнар. То су поручник Уври, одликован орденом за нарочите заслуге ,поручник Љус, који је добио исти орден, поручник Глени, одликован Крстом за заслуге, подофицир Балдвин, с медаљом за заслуге ,као и редов Вернконт.

Сва петорица одликованих својим су рукама скидали „рогове" са немачких мина, које су биле постављене уз обале Енглеске. (Британова)

—o—

НОВЕ РАДИО СТАНИЦЕ У СКОПЉУ И САРАЈЕВУ

Београд, 27 децембра. — Индустриски курир" јавља:

Расписана је лицитација за радио станицу у Скопљу за 28 децембар о. г. Трошкови изградње предвиђени су са 1,330.187 динара.

Сазнајемо да ће и Сарајево ускоро добити радио станицу. Припремни радови су већ при завршетку Културна ,национална и просветна друштва из Сарајева предузеће акцију да се брже распише лицитација и за ову радио станицу.

Изјава министра г. др. Андреса „Хрватском листу“

Осијек, 27 децембра. — „Хрватски лист“ доноси разговор свога уредника са министром трговине и индустрије г. др. Иваном Андресом. Говорећи о резултатима преговора са Енглеском, г. Министар је рекао:

— С енглеском делегацијом преговарали смо о нашем снабдевању сировинама, будући да је Енглеска са колонијалним царством главни извозник сировина које ми набављамо. Прва фаза преговора је завршена с релативно добрим резултатима, јер осигурава несметан увоз најпотребнијих сировина путем компензације с извесним рудама за које је Енглеска и раније била велики купац. После преговора који су се водили с енглеском делегацијом, снабдевање наше земље потребним сировинама биће знатно олакшано. Незгоде на које смо досада наилазили код увоза сировина биће свакако отстрањене.

Превирање међу радикалима

Београд, 27 децембра. — „Телеграм“ пише:

Што се тиче изјава појединих радикала који се одричу Акционог одбора г. др. Лазе Марковића чују се следећи коментари. Чудно је што се поједини који су изабрани у Акциони одбор одричу те части, кад су многи од њих до јуче били свакодневно у кабинету г. др. Марковића, а неки чак и писмено изјављивали да се слажу са његовом акцијом за окупљање радикала. Тај одбор ипак је, и поред извесних одрицања појединаца, остао великом већином уз г. др. Марковића. Ни г. др. Марковић ни чланови одбора нису се изјаснили против г. Аце Станојевића као шефа Радикалне странке.

С друге стране, људи око Главног одбора остају непомирљиви. Али, с обзиром на последње моменте, у које треба убрајати и изјаве г. Мише Трифуновића, није искључено да се ипак нађе неки пут помирења.

Југословенска радикална заједница, у којој данас има врло много радикала, такође мисли на окупљање оних који се налазе у разним радикалским групацијама.

Као што се види, превирање радикала у овим данима врло је симптоматично и постаје предмет живе пажње политичких кругова.

Г. Аца Станојевић оболео

Сарајево, 27 децембра. — „Југословенска пошта“ јавља из Београда:

Како јављају из Књажевца, претседник Главног одбора Народне радикалне странке г. Аца Станојевић теже је оболео. Међу члановима Главног одбора и његовим пријатељима влада велика забринутост због болести г. Аце Станојевића, с обзиром на његову високу старост. Г. Аца Станојевић рођен је 29 септембра 1852.

ВАШЕ ОДЕЛО

узорно чисти и фарба

ЕТИЛЕН

Нови Сад

Краља Петра II 4

Експрес испитање одела

МИНИСТАР Г. БЕШЛИЋ У СУБОТИЦИ

Од 1 јануара биће повишене принадлежности целокупном железничком особљу

Изјава министра саобраћаја г. Бешлића дописнику »Дана«

Суботица, 27 децембра. — Синоћ, у 20 часова, београдским путничким возом допутовао је у Суботицу, министар саобраћаја и претседник Бановинског одбора ЈРЗ, инж. г. Никола Бешлић. Г. Министра су на перону железничке станице дочекали многобројни његови лични и партиски пријатељи.

Међу многобројним угледним личностима запажени су на станици претседник општине г. др. Ладислав Липозенчић, бивши народни посланик и претседник Месног одбора ЈРЗ г. Мирко Јурић, адвокат и бански већник г. Стојан Секулић, лекар и бански већник г. др. Иван Пољаковић као и многи други. Са станице Министар г. Бешлић са пратњом, одвезао се у гостионицу код „Српског Краља“, где је у његову част приређена заједничка вечера, којој су присуствовали лични и партиски пријатељи г. Министра.

Министар инж. г. Никола Бешлић

После вечере министар г. Бешлић примио је дописника „Дана“, коме је дао изјаву у вези са решавањем многобројних социјалних проблема у ресору унутрашњег саобраћаја.

— Од првог јануара 1940 г., рекао је министар г. Бешлић, биће коначно повишене принадлежности целокупном железничком особљу за двадесет од сто, а железничким радницима за десет од сто. Исто тако узеће се ускоро у расматрање и низ других социјалних и здравствених проблема у ресору министарства саобраћаја ради стварања повољнијег стандарда живота железничким службеницима и радницима, који врше врло тешку и веома напорну службу.

Данас пре подне, у градском поглаварству, министар г. Бешлић је одржао низ конференција и примио претставнике Месног одбора ЈРЗ. Како се сазнаје, долазак министра г. Бешлића је у вези са оснивањем партиског секретаријата као и са оснивањем једног партиског недељног листа за северни део Дунавске бановине.

За време свога боравка, министар г. Бешлић примио је велик број депутација и угледних грађана.

БОГДАН МАРАМИЦА

„Словенец“ о унутрашњим политичким приликама

Два блока који ће на изборима одмерити своје снаге

Љубљана, 27 децембра. — „Словенец“ доноси политичко писмо из Београда, у коме пише:

Унутрашње политичко стање које је створио споразум с Хрватима остало је, углавном, непромењено. Још увек имају два блока који стоје један према другоме и који ће код првих избора за народне посланике измерити своје снаге. На једној страни су као главни носиоци споразума ЈРЗ са претседником владе г. Драгишом Цветковићем и ХСС са вођом хрватског народа г. др. Мачеком као и странке СДС и земљорадника који су ушли у владину комбинацију због бржег извођења овог споразума. На другој страни су све опозиционе странке које не одобравају садашњи споразум са Хрватима. Овде спадају србијански радикали и демократи, ЈНС, хоџеровци, љотићевци и социјалисти. Сви они нападају садашњу владу и странке које помажу садашњи споразум. Против споразума су развиле у првом реду, снажну агитацију поједине србијанске опозиционе странке које узнемирују народ неоправданим тврдњама да је због споразума са Хрватима дошло у опасност и само српство.

Тим странкама дошао је у помоћ и нови српски лист „Српски глас“, који је у Београду покренуо пре кратког времена Српски културни клуб, у коме имају веома јак утицај демократи. Иако лист одлучно одбија да је великосрбијански гласник, уствари он то и јесте, јер то потврђује сваки његов број. Стално се јављају богатији српски родољуби који шаљу издавачима листа веће и мање прилоге за његово одржавање. То је, додуше, леп пример који доказује како Срби помажу своје листове.

Заиста, против данашњег споразума са Хрватима међу српским народом појавило се незадовољство које су проузроковале поједине опозиционе групе. То незадовољство ипак ни издалека није такво каквим га претстављају опозиционари. Сигурно је да ће сва та прибацивања престати одмах чим буду, поред Хрвата, добили самоуправне јединице и Срби и Словенци, а то се, наравно, мора што пре учинити. Споразум треба извести до краја и не треба стати на пола пута и чекати на резултате какве ће у пракси показати Бановина Хрватска. У томе би случају, наравно, садашње незадовољство у покрајинама ван бановине Хрватске могло заузети опасне облике, који би могли да штете самој идеји споразума и бацило би државу у много теже положај него што је то било пре споразума. Зато је потпуно природно што је победило једно разумно становиште да треба преуређење државе извести пре посланичких избора, уколико се због садашњег положаја уопште може говорити о изборима. И поред многих видљивих и невидљивих непријатеља споразума, ипак политика споразума, како на политичком тако и на осталим пољима, снажно утире пут напретку и све боље се утврђује, тако да влада може своју пажњу лакше да посвети најтежим проблемима, у првом реду оним економске природе.

philips Radio

Супер за 2950 дин. Услови најповољнији.

РАДОЈИЦА ТЕОФАНОВИЋ

Нови Сад, Кр. Петра 1 15. Тел. 30-63

Г. др. Андрес посланик у Будимпешти, г. др. Бићанић министар трговине и индустрије?

Загреб, 27 децембра. — Како се у политичким круговима тврди, г. др. Андрес, садашњи министар трговине и индустрије, требао би ускоро да буде постављен за нашег посланика у Будимпешти, док би портфеј Министра трговине и индустрије имао да заузме г. др. Рудолф Бићанић, претседник „Господарске Слоге“. Да ли ће ове верзије постати стварност, показаће скора будућност.

Именовање трећег помоћника Министра спољних послова

Загреб, 27 децембра. — Како се у политичким круговима тврди, требао би ускоро да буде постављен г. Илија Јукић, садашњи шеф кабинета потпретседника владе г. др. Мачека, за помоћника Министра спољних послова. Сада Министар спољних послова има два помоћника, једног политичког, г. Смиљанића, и једног за економско-финансиска питања, г. Пиљу. Међутим, буџетом је предвиђен положај и другог политичког помоћника, али то место није попуњено. Сада би требао да на тај положај буде постављен г. Јукић, који је некада био чиновник нашег посланства у Лондону, а касније спољнополитички уредник „Хрватског Дневника“.

Извршни одбор Пољопривредне коморе расправљаће о питању Призада и другим актуелним проблемима

Седница Извршног одбора Пољопривредне коморе Дунавске бановине одржаће се у четвртак, 28 о. м., под претседништвом г. Милана Бацића, бившег народног посланика. На дневном реду су важна и актуелна питања. На овој седници претресаће се и питање Призада па и план за увођење нове врсте трошарине на вино.

Коло српских сестара у Суботици одену ло је сиромашну децу околних колонија

После Божића коло отвара интернат за ученице са колонија

Суботица, 27 децембра. — Раније смо, у неколико махова, писали о зредном Колу српских сестара у Суботици које све више развија свој рад на колонијама, где је оваква брига више него потребна, јер изгледа да су на та наша најмлађа насеља сви заборавили. Обећања имају колонисти са свих страна, али их нико не остварује и они стрпљиво чекају да им се притекне у помоћ. А помоћ им је неопходна. Остављени сами себи на голој земљи, коју им је дала држава, они су успели да подигну кућицу и да при баве најпотребнија радила. Многи, додуше, немају ни то. Али у једном су сви пребогати, а то је заиста благо. Имају много деце. Мало која породица да их има мање од шесторо, а доста их је где их има и десеторо па и дванаесторо. Једна жена из Хајдукова ми се жали да школа „Краљевића Марка" не ради од јесенас. „Нема ко, господине, децу да учи читати и Богу се молити. Немамо школе, немамо цркве и живимо као говеда". Ово насеље је близу наше границе и не би се смело толико заборавити на њега.

Кад смо ономад, на свечаности Материца, приређеној од стране Кола српских сестара у Суботици у школи „Светог Саве", разговарали с једном мајком из Хајдукова, били смо изненађени њеном изјавом да има шесторо живе деце, од којих је двоје одену ло Коло. Седмо јој је на путу, а петоро је сахранила. Па ипак та се жена не жали. Далеко од тога да је задовољна. Она трпи и мучи се с породицом, па ипак је срећна што су се племените српкиње у Суботици постарале и за њену децу, а и за многу другу.

Чланице Кола српских сестара су махом интелектуалке и наше сељанке. Неуморне у раду, ма да је тек годину дана како су основале Коло. И што раде није из средстава кола, већ од појединих чланица које се такмиче да допринесу олакшању оних који су оскудни. Задовољство је посматрати њихов рад и начин како га изводе. И није чудо што се с таквим радом долази до успеха и стиче наклоност јавности. Овогодишње Материце јасно то показују.

С неколико околних колонија позвани су учитељи да пријаве најсиромашнију децу и да пошаљу њихову меру за обућу и одећу.

Међу пријављеном децом било је и неколико Буњеваца. Ово истичемо јер Коло српских сестара не прави разлике између Срба, Хрвата и Словенаца и на дан српског празника сећа се и своје браће и сестара католика.

Већ ујутро су родитељи довезли своју децу колима. Пре подне су били на литургији. Жалосно је, али је истина да је већина те школске деце први пут била у цркви и са чуђењем посматрала храм и пратила службу Божју. У подне су чланице кола припремиле за родитеље и децу обилат ручак у задужбини Данице Коњовић. После подне су отпојали на вечерњу, где их је поздравио прота г. Николић, а онда су им у свечаној сали новоподигнуте школе „Светог Саве" подељени поклони. Свечаности су, поред деце и родитеља, присуствовале чланице Кола с потпретседницом г-ђом Бојаном др. Димитријевића, прота г. Ђорђе Николић и учитељи. Децу је поздравила и објаснила значај Материца г-ђа Софија Радашин, учитељица и чланица управе Кола.

Деца су нестрпљиво чекала да добију дарове и била су срећна када су четири ученика и ученице везале четири угледне чланице Кола и честитали им Материце. Оне су се одрешиле с поклонима који су се састојали из: вуненог џемпера, чарапа, ципела, сукњица и чакшира и једног великог свежња слаткиша и воћа. Одену то је четрдесет једно дете. Родитељи су такође добили слаткиша.

Радост одену те деце и родитеља, а и дародаваца и осталих присутних била је велика и са свечаности су отишли сви задовољни.

Рад Кола српских сестара у Суботици вредан је сваке пажње. Чланице су сада збринуле једну бригу да би се потпуно посветиле припремама за интернат који ће после Божића отворити — за 24 ученице овдашњих средњих и стручних школа са колонија — у задужбини Данице Коњовић. Ову зграду им је уступила Српска православна црквена општина у Суботици, да би тиме испунила жељу завештатељке за подизањем женског подмлатка. Према изјавама чланица, — а по обавештењу које су добиле од управе Српске православне црквене општине, — њихова ишчекивања су упућена на Високопреосвећеног Господина Епископа Иринеја да подари Свој благослов да се задужбинска зграда употреби за интернат. *(Дан)*

У селу Паје Марковића Адамова

Нови Карловци „Сасе", децембра.

У питомим пољима Срема лежи село Нови Карловци звано још и „Сасе". Лепе и правилне улице са лепо окреченим кућицама. Црква и школа у средини села а крај њих и општина. Радан народ па зато и богат. Вредан на послу а спреман на шале и весеља. Сремци су по томе чувени.

Нови Карловци је село где је своју прву младост провео Паја-Марковић-Адамов, наш песник и приповедач. Сва његова дела написана су о животу људи у Новим Карловцима. Описујући у својој збирци прича „На селу и прелу" село и живот у њему, он на истинити начин даје приказ живота: „Е, тако вам ми на селу. Порадимо летину, зберемо зрно, оберемо винограде, кукурузе, побијемо, богме, и свиње. Зашушкамо дере на роговима и крововима. Излепимо пећке. Па хлеба доста да пресмачеш; меса доста да се омастиш, вина доста, да се залијеш; пећ топла, да... Не замерите!"

Он га је тако осећао. Такав је живот познавао. И приказ села у његовим делима је такав. А природа му је била посве блиска. На неколико корака од куће са брежуљка имао је видик бескрајних Сремских поља, где у праскозорје лака узмаглица покрива поља. А када небо, заруди, природа се пренe. Са поља допире цвркут птица. Магла исчезава и пред очима се указују далеки видици, разноликих поља, на једнима је жито које се њише на поветарцу, а на другима малени кукуруз и други плодови ове плодоносне земље.

У радна годишња доба виђао је он пољске раднике који се враћају кући, слушао песму чобана коју неуморно надопуњује звонцад на вратовима јагњаца и песма зричка.

Пред родитељском кућом цветала је а и данас цвета и шири мирис једина липа у селу. О њој је Паја Маровић-Адамов певао:

„Баш насред нашег села,
Липа је мирисна
У њеноме сам хладу
Сневао снове ја...

Кроз његове приче видимо живот сељака нашега села. Он је волео село и о њему је писао. Његов роман „Саски дворац" везан је за легенду манастира св. Марка који и данас постоји недалеко од Нових Карловаца. Паја Марковић-Адамов је својим делима унео у књижевност и живот тадашњег сељака и заслужио вечиту успомену.

ЂОРЂЕ ЋУРЧИЋ

ЧВРСТА ТЕНДЕНЦИЈА НА БАНАТСКИМ ВИНСКИМ ТРЖИШТИМА

Вршац, 27 децембра. — Услед живље тражње од стране трговине за божићне празнике, тенденција на тржишту вина у Банату постала је чврста. На вршачком тржишту скочиле су цене па се врста сланкаменка и динка тргују по 18—20 пара по литарском ступњу, што значи од почетка јесени повишење за скоро 50 посто. Повишењу цена допринела је велика уздржљивост продуцената и већ проређене залихе из нове бербе. Од јесенас до сада продато је већ од нове бербе око 20—25 посто. Упркос овог повишења цена вршачка вина могу се још увек држати за најјевтинија у земљи. У Жупи се тргују бела и црна вина са 12 до 14 малигана 3—4 дин. по литри. У Неготину хибридна вина за печење ракије продају се по 1.40 до 1.60 динара. Боља конзумна вина у Далмацији постизавају 3—4.25 дин У Словенији, Славонији, Хрватској и Срему вина су још скупља. До сада за извоз су купована само вина из Далмације. Међутим, рачуна се да ће се у најскорије време откупити веће количине вина у Банату за извоз у Чешко-Моравски Протекторат.

Цене вину у Вршцу су следеће: обична бела 2.30—2.70 дин. обична црвена 3—3.50 дин. боље врсте продају се од 3—6.50 дин. *(Дан)*

Моја Медић
(1855—1939)

У Земуну умро је 13 децембра о.г. Моја Медић, пензионисани директор Румске гимназије.

Рођен је 18 октобра 1855 у Доброселу у Лици. По свршеном школовању у родном месту, Госпићу и Раковцу, затим у Бечу, посветио се Медић, октобра 1876, наставничкој дужности у гимназијама и вишим трговачким школама. Служио је у Сремској Митровици, Госпићу, Петрињи, Осијеку, Загребу, Земуну и Руми. У свему служио је као професор пуних 45 година. Последњих девет година провео је Медић као директор поново отворене румске гимназије, 1912 године. Као директор румске гимназије пензионисан је 1921 године.

Моја Медић побликовао је много бројне књижевне и научне радове. Свих његових радова из разних струка има око 460, а штампани су у Јавору, Хрватском учитељу, Стражилову, Бранковом колу, Побратиму, Српским илустрованим новинама, Раду Југословенске академије, Гласнику Земаљског музеја, Босни и Херцеговини, Наставном веснику, Летопису Матице српске, Новосадском Бранику, Венцу, Гласнику Хрватског наравословног друштва, Землинер Вохенблату, Српском пчелару, Београдском одјеку (полемика са др. Јованом Туроманом, 1888 г.); календарима: Србобран, Орао, Србија (Сремска Митровица), Српски орао (Велика Кикинда); извештајима средњих школа, Хрватском трговачком листу, Народним новинама (подлисци) Зборнику за народни живот и обичаје Јужних Словена, Застави, Србобрану, Стармалом, Српском гласнику, Обзоровом вијенцу, Српској краљевској академији, Шумарском листу, Правди (чланци: Милутин и Никола Тесла), у Прилозима путовању Вука Стефановића Караџића, Сремском гласнику, Радикалској мисли, Народној просвети, Гласнику Српске православне патријаршије, Гласнику Историског друштва у Новом Саду, Југословенском филологу и загребачким Новостима.

Посебно штампане књиге следеће су: Последња грофица Бранковићка, уџбеник Зоологија за више разреде Средњих школа и Споменица 60-огодишњице у Сремској Митровици.

Око 4.500 речи послао је Медић за речник Српске краљевске академије у Београду и Речник хрватскога или српскога језика у Загребу.

Затим је држао многа јавна предавања у Земуну, Великој Кикинди, Сремској Митровици, па и у Загребу.

О Фрањевачкој гимназији у Руми (1779—1787) написао је расправу, која је штампана у Извештају румске гимназије за 1912 годину.

Д. Б. СПАЈИЋ

СИТУАЦИЈА НА ХОРГОШКОМ ТРЖИШТУ ПАПРИКЕ

Хоргош, 27 децембра. — Цене домаће паприке на тржишту у Хоргошу биле су овој недељи следеће (у динарима за 1 кгр.): „племенита слатка" млевена 38; „полуслатка" млевена 34; „Ia гулаш љута" млевена 31; IIa „гулаш љута" млевена 25; „меркантил" млевена 20; „племенита слатка" полупрерађена (туцана) 23—24; венац непрерађене паприке 5 м. дужине 50 дин.

АПОЛО

Приказује најновији тријумф
Краљице песме
Џенет Мак Доналд у филму

Серенада љубави

ОДЕОН

Премијера *Премијера*
Нови филм породице Харди
МИЛИОНЕР АНДИ ХАРДИ
Мики Руни — Левис Стоне — Сесила Паркер

РОЈАЛ

Дуплу програм
Две одличне премијере

1. Незнана џунгла
2. Острво проклетих

За три дана општински чиновници Среза бачкопаланачког прикупили су преко 80.000 динара за зимску помоћ

Бачка Паланка, 27 децембра. — Као што је познато, бан г. др. Радивојевић је дао иницијативу да се организује скупљање добровољних прилога у новцу и животним намирницама и да се као зимска помоћ раздели сиромашним породицама. Сремски начелник Среза бачкопаланачког г. Бранислав Вучетић, уз сарадњу среског санитеског референта г. др. Борислава Увалића, организовао је скупљање добровољних прилога, које је успело изнад сваког очекивања.

Три дана општински чиновници и чланови општинских управа скупљали су прилоге за зимску помоћ и само у те дане, у 14 општина овог среза, скупљено је у новцу 42.304 динара, а животних намирница у вредности од преко 45.000 динара. Скупљање се и даље врши све до Божићних празника, када ће се раздели месној сиротињи. Грађанство свих општина овог среза одазвало се врло лепо, дајући обилато прилоге за зимску помоћ, а нарочито је леп успех постигнут у општинама: Гајдобра, Параге и Плавна. Ова хумана акција општинских чиновника и чланова општинских управа је за сваку похвалу и пример шта се може учинити да се олакша тежак положај и беда наше сиротиње. *(Дан)*

ХРОНИКА НОВИХ КАРЛОВАЦА

Кад су покушали да га избаце из кавване, напао је ножем на власника кавване Петра Милинковића сеоски младић Благоје Лукач. После препирке дошло је до туче и Лукач је ножем задао власнику кавване низ тежих озледа по телу и лицу. Полиција је на време интервенисала и спасла кафецију од смрти.

Низ ситних крађа извршили су непознати крадљивци у Новим Карловцима. Полиција није успела да их ухвати. — Земљораднику Милану Новковићу однели су велики број гусака и друге пернате живине. — Покушали су да обију радњу Јована Теофановића али полиција је на позив власника на време интервенисала. — Илији Опсеници однели су, обивши амбар, пет метара жита и неколико метара кукуруза.

СЛУЧАЈ ДЕЗИДЕРА ШЕРЕЊИА

Дезидер Шерењи покушао је да убеди полицију да је млада служавка извршила крађу у његовом стану

и она је у тренутку када је прослављала веридбу ухапшена и спроведена из родитељске куће у Нови Сад

Шерењи је на тај начин покушао да дође до премије осигурања у износу од 40.000 динара

Хапшење трговачког заступника Дезидера Шерењиа изазвало је велику сензацију. Шерењи је важио у Новом Саду као добро ситуиран човек, који има богату родбину. Сам је возио своју лимузину. Виђен је и у отменим новосадским кавванама. Нико не би могао да посумња у његов исправност, а најмање се мислило да ће он на тај начин покушати да зарађује, ма и по цену да невине отера у затвор.

О истрази коју води новосадска полиција сазнају се занимљиви па чак и узбудљиви детаљи. Шерењи, који има отмено уређени стан у Павла Симића улици, број 8, пријавио је властима да је код њега на Бадњи дан извршена крађа. Преме његовој пријави, однели су лопови 300 килограма финог уља у вредности од 39.000 и једно заклано свинче у вредности од 1000 динара, Шерењи је изразио сумњу да је крађу извршила његова 18-огодишња служавка са својим вереником.

Истрага је поверена чиновнику кривичне полиције г. Ђорђу Добрићу, који је већ више пута доказао да је добар психолог и интелигентан полицајац. Г. Добрићу је одмах било јасно да се не реди о обичној крађи. Пошто је вредност украдене робе претстављала цифру од око 40.000 динара , он је баш веома обазрив и водио је рачуна о неким важним околностима које, можда, многима уопште не би пале у очи.

Шерењи је изразио сумњу да је крађу извршила служавка Јелена Ђ., која је, према његовим наводима, отпутовала кући, код својих родитеља, у Тител. Понудио је своју лимузину г. Добрићу и одмах су пошли у Тител, да би тамо продужили истрагу. Јелена је млада и бистра девојка ,дипломирана болничарка, која силом околности мора да служи. Веома је љубазно дочекала г. Шерењиа, јер је мислила да је дошао да јој честита Божић. Пошто се управо тога дана верила, позвала је г. Шерењиа и г. Добрића ,кога уопште није познавала, да присуствују веридби. Може се лако замислити њену изненађење када јој је иследник саопштио да они нису дошли да честитају или да их гостољубиви домаћини угосте, него да је — хапсе.

— Мене да хапсите, господине, па ја ништа нисам урадила! Пустите ме да славим своју веридбу и свој Божић!

Несрећна девојка бризнула је у плач. На иследника је овај моменат направио дубок утисак. Ипак, није с едао заварати. Питао је домаћина:

— Одакле вам свиња?

— Клао сам, господине, јуче три свинчета, одговорио је Јеленин отац. Славимо данас Божић и веридбу моје ћерке.

Иследник се уверио у истинитост ових речи. Тиме је отпала сумња да је ово свинче г Шерењиа. Г. Добрићу је било све јасније да Јелена нема никакве везе са крађом. Ипак ,у интересу истраге, она је спроведена одмах у Нови Сад. Уместо веридбе, она је узета на детаљно саслушање у Управи полиције.

Истрага је утврдила још један важан моменат. Наиме, Шерењи је осигурао свој стан и магазин за случај крађе и пожара код овдашње филијале осигуравајућег завода Комерцијал-Унион. Сазнало се и то да је г. Шерењи, пре извесног времена пријавио сличну штету, коју је осигуравајуће друштво ликвидирало, али му још није исплатило. Како се тврди, ова штета је ликвидирана без уверења Управе полиције. Можда би и у овом случају Шерењу пошло за руком да на такав начин дође до веће своте новаца, али, захваљујући истрази, то је сада онемогућено.

Г. Добрић је имао довољно разлога да посумња у исправност „оштећеног" Шерењиа. Одмах је извршио претрес његовог стана. Органи полиције извршили су претрес не само у стану него и у подруму и на тавану, где је, на велико запрепашћење Шерењиа, пронађене „украдене" канте и свинче.

Одмах је позван истражни судија г. Милан Папричић. Саслушање Шерењиа отпочело је у његовом присуству. Шерењи је изјавио да не зна како су канте доспеле на таван и ко их је тамо однео.

Шерењиа је полиција, иако он тврди да није посреди обмана власти и покушај преваре, ухапсила и он ће бити после завршене истраге предат суду.

Како сазнајемо, Јелена, која због „епизоде" није могла да прослави своју веридбу, обратила се адвокату г. Микодрагу Јовановићу, који ће поднети тужбо против Шерењиа и тражиће отштету у износу од 100.000 динара због претрпљене срамоте и неприлике. Она тврди да њено хапшење може да изазове такве непредвиђене компликације у њеном животу, да се последице не могу изразити ни једном новчаном цифром.

DONOJIM LUK
I MODERNE
FRIZURE
Palac
PAVLE FRIZER
BULEVAR KR. MARIJE 14
PALATA „KROACIJA" TEL. 27-28

Плодан рад Ратарског певачког друштва у Товаришеву

Товаришево, 27 децембра. — У Товаришеву већ неколико деценија постоји и успешно дела Ратарско певачко друштво. Ово напредно друштво одржало је своју годишњу скупштину, коју је отворио дугогодишњи претседник г. Ђока Вучетин, сељак — песник и композитор. У своме говору г. Вучетин је изнео плодан рад овог певачког друштва на ширењу локалне музике, па су затим поједини функционери поднели исцрпне извештаје, које је скупштина примила једногласно. Из извештаја се види да је Ратарско певачко друштво у Товаришеву у току минуле године приредило велик број концерата у месту и околини, да је учествовало у разним национално-културним свечаностима и да је у свима тим приликама постигло леп, завидан успех. За овај успех највише заслуга имају претседник г. Вучетин и агилни хоровођа г. Озрен Бингулац, управитељ школе. После примљених извештаја, скупштина је акламацијом изабрала нову управу, опет са г. Вучетином на челу.

Скупштини је присуствовао поред разних делегата и сремски начелник г. Бранислав Вучетић, који је одржао говор, честитајући овом агилном певачком друштву на постигнутом успеху у његовом стваралачком и родољубивом раду.

Увече је, пред пуном двораном месне народне школе, одржан концерт, који је успео у сваком погледу. Мешовитим хором је дириговао г. Озрен Бингулац, а женским хором г-ца Бојана Бингулац, учитељица. *(Дан)*

Крсну славу и празнике
са бисером Фрушкогорац
и другим финим винима у боцама
веселе ћете провести!
Телефон: 22-85
»Фрушкогорац« к. д.
Нови Сад, Уставка ул. 1

Економисти одговарају

новосадским инжињерима поводом њихове акције да се дипломираним слушаоцима високе економско-комерцијалне школе не дозволи титула „инжињер економиста“

„Дан“ је објавио чланак Управе Удружења инжињера у Новом Саду у коме се тражи укидање титуле „инжињер економиста“ за слушаоце високих економско - комерцијалних школа у Београду и Загребу, сходно гражењу Савеза Друштва југословенских инжињера у Београду. На ову акцију Савеза. Савез економиста Краљевине Југославије дао је одговор у коме се, поред осталог, каже:

Сви ови захтеви образложавају се тиме што се тврди да је титула инжињера већ по својој природи резервисана само за лица која располажу образовањем из техничке струке у ужем смислу и која врше инжињерско-технички позив. Апсолвенти високих економско - комерцијалних школа, међутим, (како се тврди) не располажу никаквим или само рудиментарним познавањем природних закона и начина како се они савлађују.

Међутим, завођење титуле инжињера економије за апсолвенте високих економско-комерцијалних школа не претставља никакву револуцију на подручју додељивања академских титула. Ова је титула већ деценијама заведена и одомаћена у многим земљама које се у погледу развоја технике могу убрајати међу најнапредније у свету.

Ако извесни претставници нашег домаћег инжињерског сталежа тврде да је титула инжињера неподесна за апсолвенте високих економско - комерцијалних школа из разлога што они не располажу познавањем математичких наука, онда они тим само доказују да нису упознати са материјом која се на поменутим школама предаје.

Исто тако погрешно је тврђење да апсолвенти високих економско-комецијалних школа не располажу никаквим познавањем природе и њених закона. Ово је тврђење погрешно због тога што се читав привредни живот, у коме техника претставља само једну од његових многобројних грана, развија по строго утврђеним природним законима који претстављају живу стварност, а нипошто неку вештачку мислену творевину.

Погрешно је, даље, тврђење, да је Уредбама о високим економско-комерцијалним школама у Београду и Загребу речи „инжињер“ дат један по „праве“ инжињере увредљив смисао, јер се ова титула поменутим Уредбама подређује докторској титули. Заборавља се да ова иста подређеност постоји на самим техничким факултетима где свршени инжињери ради добијања додатне титуле доктора полажу специјалне испите и дужни су да предложе нарочите хабилитационе радове. Однос између „инжињера“ и „доктора“ на нашим домаћим Економско-комерцијалним високим школама, према томе, потпуно се поклапа с оним који је дат овим титулама домаћим Уредбама о техничким факултетима.

Погрешно је, такође, тврђење да се завођењем титуле инжињера ствара могућност заблуде међу апсолвенте техничких и економских факултета. Пре свега, саме Уредбе предвиђају да титула која се додељује овим последњим гласи „инжињер економије“, па је већ самим тим називом свака заблуда искључена.

Неразумљиво је зашто инжињери сматрају да је титула „инжињера“ неумесна за апсолвенте Високих економско-комерцијалних школа када су апсолвенти баш тих школа у многим земљама организовани у истим удружењима као и инжињери технике, па чак и код нас нека удружења инжињера броје међу својим члановима инжињере економије, који су своје студије свршили у иностранству.

Најзад, нетачно је да се завођењем титуле инжињера за апсолвенте високих економско-комецијалних школа дира у професионалне интересе инжињерског савеза као таквог. Ово је тврђење нетачно због тога што инжињери као такви уопште не претстављају никакву професију, већ претстављају професију само инжињери појединих струка.

Савез економиста мора устати против аргументације којом се економистима оспорава ношење титуле инжињера економије, јер инжињери техника сматрају да је технички факултет који даје титулу инжињера супериорнији од Економско-комерцијалне високе школе, иако врло добро знају да економско-комерцијалне високе школе трају четири године као и Технички факултети и да је програм рада на Економско-комецијалним високим школама без сумње опсежнији него на многим другим факултетима који дају својим апсолвентима академске титуле.

Управа Удружења економиста за Дунавску бановину у Новом Саду у потпуности је прихватила и одобрила ово образложење Савеза економиста.

ПОВИШЕЊЕ ЦЕНА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ КУДЕЉА

Оџаци, 26 децембра. — У току прошле недеље дошло је до даљег повишења цена домаће кудеље. Ово повишење износи: код чешљане кудеље бр. 5 3.— динара, код чешљане кудеље бр. 6, IIа сељачке кудеље и Iа вијане кучине 2.50 динара, код браде чешљане кудеље бр. 5 1.75 дин., а код осталих врста 2 дин. по кгр. Ситуација на тржишту променљива.

Нотирајуће цене су следеће (у динарима за 1 кгр.): сељачка кудеља Iа 16—17, вијана кудеља: Iа 18—19, IIа 17—18, полувијана 17—18, вијана кучина: Iа 12—13, IIа 11—12, сељачка кудеља бр. 5 21—23, брада чешљане кудеље бр. 5 18—19, сељачка кудеља бр. 6 22—24, брада чешљане кудеље бр. 6 19—20, немочена кудеља 11—12, отпаци од немочене кудеље 7—8, отпаци од чешљане кудеље 13—14 динара по килограму.

Нови роман „Дана“

(7)

Џеси није хтела да чује то питање, уместо тога је запитала:

— Како се зову људи који пружају одмах две руке да неког загрле?

— Дрски, одговори Џеси добацивши један упитни поглед младићу.

— Ишчезните, рече млади Фил, затим обраћајући се Џоани, настави: ако сте спремни можемо поћи.

Џоан брзо пређе кармином преко усана, баци и последњи поглед на огледало које је стајало у гардероби и узвикну:

— Спремна сам.

Он је задигао крагну од капута, повео Џоан за руку и пошао према својим колима. Био је то дивни плави Хиспано Суиза. Очи мале Џоане заколутале су од чуђења и задовољства.

— Ја сам, додуше слушала о таквим колима, али нисам знала да се људи стварно у њима и возају.

— Та кола припадају старом господину. Ја се, иначе, возим својим Талбоом.

— Хм, ипак боље него подземном железницом.

Помогао јој је да уђе у кола а сам се спустио поред ње, сасвим уз њу. Тада је узео у руке малу сребрну трубицу, рекао шоферу куда треба да вози. Затим, као да је завршио неки посао, узео је њену руку и удобно, врло удобно, наслонио се у меке јастучиће.

Она није ни покушала да измакне руку. Уздисала је задовољно и мислила само на то, колико тај човек мора имати новаца, кад може да купи таква кола. Осетила је одједном нешто хладно на руци, то ју је пренуло из мисли. Погледала је шта је. Пред њом је стајала мала, такође сребрна, боца.

— Гутните. То вам је првокласан коњак. Узмите већ зато да не дођемо на пијанку баш потпуно трезни.

— То се вама, иначе, не догађа, ха?

— Ах, којешта. Ја сам вечерас испио већ три такве боце. Па ипак... погледао је на свој ручни сат... ипак је вече тек сада отпочело.

— За мене не. Ја стојим од пет сати до сада непрестано. А сем тога, ја не смем дуго да се задржим...

— Допустите... Та ваљда нећете ви баш бити та која ће прва поћи? Још није ни стигла а већ говори о одлажењу.

— Хтела сам само да спречим да не дођете до погрешних илузија. Знате ли ви где је Беј Риџ у Бруклину? Не, разуме се да не. Треба подземном железницом прећи само пет часова. А ако случајно дођем доцкан кући, онда још треба, уз све друго, да слушам којекакве грдње. Треба да знате да станујем код мајке.

Он се само смешкао и повукао још један повећи гутљај из флаше:

— Нисам веровао да ћете ми одмах испричати цео ваш живот. Али поред свега тога не могу да разумем зашто морате да одете чак до Бруклина на спавање, кад вам цео Манхатан стоји на расположењу.

— На пример — ваш стан?

— Каква фантазија...

Кола су баш улазила у парк Авени, младић је припалио другу цигарету:

— Ја ни једном речју нисам споменуо свој стан. Ја ћу вам предложити где треба да преноћите, а да тиме ни у колико не нашкодите свом добром гласу. Било би којешта да у то доба одете до Бруклина, кад и ту можете лепо да се испавате.

— А где би то било?

Фил се нагнуо према прозору:

— Ето, баш сад смо прошли...

Али пре него што је могао да доврши реченицу, притрчао је један ливреисани слуга да отвори врата.

— Стигли смо, узвикну младић. Повукао је још један гутљај, затим је елегантно пружио руку Џоани да јој помогне при силажењу из кола.

— Где смо то?

— Где ја станујем. Улица 55 Парк Авени... број телефона.

— Кад ми буде нешто од вас затребало, послаћу, смејала се Џоан и погледала огромну зграду која је стајала пред њом. На ком спрату станујете?

— Шеснаестом... хоћете ли мало спорта ради, да се пењете?

— Ја сам, Бога ми, ретко кад чула да се ми девојке пењемо, али зато знам много случајева у којима се спуштамо, сасвим спуштамо.

— Зар ћете и ви да се спустите?

— Шта вам пада на памет...

Он је посматрао продирним погледом, затим рече:

— Мислим да ће ово вече бити сасвим пријатно.

— Тја, и ја мислим...

Иако домаћин који је приредио целу ту пијанку, није био још стигао, ипак је друштво већ било у најлепшем расположењу. Ћефлеисане позоришне и филмске звезде забављале су се весело са не мање накресаним младићима најбољих њујоршких друштава. Безброј малих реви герла скакутало је с једног места на друго, као мале продавачице у великим магазинима, које желе свим муштеријама да угоде што боље могу. Било је ту и девет познатих лепотица: америчанска лепотица, ирска краљица лепоте, руска чак јапанска и неколико лепотица са Бродвеја. Избор је био велики. Шампањ се точио у тако огромним количинама, као лековита вода са извора неке познате бање. Цео „штимунг“ био је тако разуздан, као да се прослављала нова година у Холивуду. Тако је, дакле, изгледало кад су се богати људи веселили.

Наш мили отац, брат и супруг

ЕДУАРД КРАУС

преминуо је 26 о. м. после дуге и тешке болести у 69 години живота. Сахрањен из нашега дома, у Новом Саду 27 децембра 1939 г. у 14 часова.

Нови Сад, 26 децембра 1939.

ДУБОКО ОЖАЛОШЋЕНА ФАМИЛИЈА

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

„Аграрна мисао“. — Изашао је из штампе двоброј листа за подизање села и пољопривреде за 10 и 20 децембар. Има следећи садржај: др. Милорад Недељковић: На завршетку године; Програм „Аграрне мисли“; Наш јесењи програм радова на малим сељачким газдинствима; Наш пролећни програм сељачких радова; Саопштења; Свима нашим месним организацијама; Рад друштва; Позив на претплату; Садржај „Аграрне мисли“ за 1939 годину. „Аграрна мисао“ од 1 јануара идуће године излазиће два пута месечно, сваког 1 и 15 у месецу. Претплата на лист износиће 24 динара годишње. 12 динара полугодишње, 6 динара тромесечно и полаже се преко чековног рачуна бр. 57.640. Уредништво и администрација у Толстојевој ул., 18.

Каква је грађа најбоља за зграде и стаје на селу. У избору грађе при подизању кућа и стаја на селу код нас се много греши. Те једном почињене грешке после се морају исправљати уз несразмерно велике трошкове, а често се и не могу више исправљати. У најновијој свесци „Пољопривредног гласника“ (бр. 24, за 15 дец.) налазимо о овоме за нашег сељака еминентно важном питању стручан, опсежан чланак, на уводном месту, од инж. Богдана Јаракуле, бан. пољопр. инспектора. Нагласивши важну потребу да се пре почетка грађења тачно зна природа, преимућства и лоше стране појединих врста грађе, писац опширно говори о сваком материјалу посепце и новим искуствима о томе. Чланак је проткан многобројним сликама и скицама које служе што бољој јасноћи текста.

Како да очувамо наша говеда од слинавке и шапа? Сточне заразе слинавка и шап починиле су последњих година по целој Европи, па и код нас, огромне штете у сточарству. Досад преузимане мере, за заштиту од те велике невоље показале су се као недовољне и неефикасне. Занимљив чланак, који указује на једно новопронађено ефикасно средство, које имунизира говедо против ових зараза, налазимо у најновијој свесци „Пољопривредног гласника“ (број 24, за 15 дец.) Аутор, наш истакнути одгајивач говеда Ник. П. Јурковић из Радвања (Словенија) износи ту своја властита врло повољна искуства и опажања о новоме сретству, једном заштитном цепиву којим се говедо цепи и тиме успешно одолева инфекцији. Ову вакцину производе досада у Европи свега три државе, — Данска, Немачка и Југославија.

Дарак деци, друга књига, од дра Николе Вучетића, штампарија М. Сибинковића, Краљ. Марка ул. 12, Београд, 1939 г. Цена 15 дин. — Недавно изишла је прва књига ове лепе дечје забавне књиге, а поучне и за децу и за оне који се за децу брину. О њој вели г. др. Паја Радосављевић, велики педагог и професор Њујоршког универзитета: „Дарак деци је заиста леп дар деци и пуно ме потсећа на чика Јову, великог нашег пријатеља дечјег“. Сада, ево, и друге књиге исте лепе садржине. Може се добити у књижарама и код писца.

Врховна управа и политичке борбе у Карађорђевој Србији. Политичко-историска студија. Написао Светолик Гребенац. Цена 12 дин. (130 страна). Продаје се у књижари С. Б. Цвијановића, Београд (Пасаж Академије наука).

Оглашујте у „Дан“-у

СПОРТ

Неочекивано висок пораз Југославије

Ференцварош је катастрофално победио београдске „црвене“ са 8:0 (6:0)

Тим победника дао је савршено уигран и ефикасан футбал

На **други дан католичког Божића** преко 6.000 гледалаца испунило је игралиште „Карађорђе“ до последњег места. Свет се још после ручка гурао да би уграбио што боље место Сваки је очекивао велику борбу између два реномирана противника.

Ференцварош је играо углавном са истим тимом као и дан пре против Војводине.

Југославија је играла у овом саставу: Жмара, Анђелковић, Стокић, Јањић, Броћић, Атанацковић, Савић Ракар, А. Петровић, Дреновац и Перлић. У другом делу игре Петровића и Ракара у навали заменили су Лери, Беднар, односно Стевков.

*

Уместо велике, напете и равноправне борбе два по реномеу подједнака тима, публика је могла да види једну Југославију, која није била ни сенка некадашње Југославије, како губи игру са катастрофалним резултатом у борби са противником, који је играо одлично, повезано и лепо и коме је све што је намислио ишло од руке.

Без одговарајуће халфлиније не може опстати ниједан тим који има иоле већих претензија. Дан раније грешке средњег реда, или тачније центерхалфа Војводине донеле су домаћима један висок пораз, а скоро исти истоветан случај поновио се и дан касније, овог пута код Југославије. Три четири погрешке једног играча, који има најодговорније место у тиму, центархалфа, донеле су три четири гола, који су одлучили судбину „велике“ борбе.

Оно што се десило с „Војводином“ у другом полувремену услед недостатака одбране, десило се с „Југославијом већ у првом делу игре, тако да је велика борба била ликвидирана уствари за по часа.

*

„Ференцварош“ је у првом делу утакмице могао да прикаже савршен футбал. Слаба и смушена одбрана Београђана, која је играла као да је у трећем разреду, ишла је скоро сама на руку навалној линији Пештанаца да олако дођу до голова. „Ференцварош“ је, обезбеђен већ у самом почетку игре довољном залихом голова, могао на миру и прибрано да развије своју игру и да прикаже све своје позитивне особине, јер негативне слаба реакција противника није могла да извуче на видело дана. Лопта је ишла с ноге на ногу, а сваки завршени потез био је зрео шут на гол. Што је ишло на гол ,био је гол. Слабо, управо немогуће покривање Броћића и другова омогућило је „Ференцварошу“ да са 6 голова активе оде на одмор.

„Југославија“ међутим и поред свега овога није била за толико разлике слабија. У пољу су „Југословени“ били врло борбени, али појединачно, (где су се истицали Петровић, Атанацковић и Савић) што међутим није могла да донесе неки стварни резултат. Било је и две три зреле шансе пред [illegible]том Мађа[illegible] али фор „Југославије“ није био ни близу толико као противнички. Једном је чак и статива спасла Палинкашев гол од погодка.

Друго полувреме игре било је мање више у знаку подједнаке активности обе стране, али с том разликом, што је навала „Ференцвароша“ дала два гола, док „Југославија“ није успела да да ни почасни. Перлић је у једном маху пребацио чак и празна врата. И поред примљених осам голова морал „црвених“ остао је нетакнут. Они су се борили до последњег тренутка, али узалуд, без стварног успеха...

*

Голови су падали овим редом: у 5 м. Кисељ је био слободан и поред истрчалог Жмаре послао лопту у празан гол. У 9 м. исти играч продро је и по земљи дао и други гол. Лева спојка „зелених“ Кисељ, у 18 м. користио се премашајем Броћића и преко палог Жмаре дао и трећи гол. У 24 м. Броћић је једну лопту уместо Жмари вратио десном крилу Шухајну, који је без муке дао четврти гол. У 26 м. Шароши је додао Јакабу ,који је између бекова пласирао пети гол. У 30 м. после изведеног корнера, Шароши ст. одмах је спровео лопту у гол, поставивши резултат на 6:0. У наставку игре у 14 м. „црвени“ су примили гол услед грешке судије. због међусобног обичног ремплања судија је досудио фаул против „Југославије“ а из настале гужве Шухаи је дао седми гол. У 20 м. Жмар је одбранио један пенал. У 31 м. Кисељ је соло акцијом дао осми. последњи гол.

Утакмицу је водио врло добро осим оне веће грешке из које је пао седми гол, г. Никола Поповић-Ћата.

Д. Н.

Скупштина С. к. Војводине биће 21 јануара

На последњој седници Управног одбора С. к. Војводине, решено је, да се редовна главна годишња скупштина одржи у недељу, 21 јануара 1940 г.

Скупштина ће се вероватно одржати у дворани Трговачког дома.

—o—

У пари реда...

Спортске вести са свих страна

Преко 48.000 динара износио је приход са утакмице Ференцварош—Војводина.

Ф. к. Сегед у првој утакмици у Бурову био је побеђен од Бате са 1:3, док се у другој утакмици реванширао са истим резултатом.

Ујпешт је на католички Бадњи дан подлегао у Београду Б. с. клубу са 3:5, а у понедељак је савладао Јединство са 3:0.

Франк врло добро крило Нак-а, који у последње време није био стављан у тим новосадских „плавих“, приступио је С. к. Војводини.

На утакмици Ференцварош — Југославија приход је износио око 70.000 динара. То је једина утеха уцвељеним „црвенима“.

БОЖИЋНИ ПРАЗНИК ИЗРАДОСТАН АКО КУПИТЕ ПОКЛОНЕ У БАЗАРУ код РОДЕ НОВИ САД, Кр. Петра II бр. 1

Божићни поклон код МАЈЕРА специјална гашнерска стручна радња СУБОТИЦА. Јелашићева улица бр. [illegible]

Имање у Новом Саду

ТЕМЕРИНСКА УЛ. 108 И ТО: кућа, пространо двориште са две велике шупе за стовариште машина и слично ПРОДАЈЕ СЕ. Ширина плаца до улице 36 мет., а дужина 66 метара. Укупна површина 889 кв. м. За цену упитати сопственика имања: **ГЛАВНИ САВЕЗ СРПСКИХ ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА У БЕОГРАДУ, ФРАНКОПАНОВА УЛИЦА БР. 15.**

Пажња Ако желите за наступајуће празнике допунити свој сто богатством и дати својим гостима специјална задовољства, набавите чувена МАРИЋЕВА стара природна вина. **Бог. Марић,** Ми[illegible]тићева 59. Тел. 40-44

ОДМАХ РЕЗЕРВИРАЈТЕ СТО!

ДОЧЕК НОВЕ ГОДИНЕ у СВИМА ПРОСТОРИЈАМА

ХОТЕЛА „СЛОБОДА“

у знаку на[illegible] распол[illegible]

ТЕЛЕФОН: 20-06.

Новосадска хроника

Куда ћемо вечерас?

Бифе „Бановина"; Сваког дана првокласни мезелуци.

Српски Краљ: Одлична кујна. Свако вече дансинг.

Левач (Дунавска 13). Свако вече бостат роштиљ и срп. гибаница. Карловачка и жупска вина.

„Гурман" (Пашићева 18) Свако вече прасе на ражњу и гурмаски мезелуци.

Гостиона „Топола" (код Дунавског парка): Понедељником и четвртком риб ља чорба ћеванчићи и ражњићи.

Хотел, кафана, ресторан „Слобода"; 22, Вариетски програм.

Ресторан Спомен-дом: Салонски оркестар, дансинг.

Кафе—ресторан „Трговачки дом" — (Лојд). Пријатни фамилијарни локал. Одлична специјална јела

Хотел „Бела лађа" Српски ресторан, гамбурашки оркестар.

БИОСКОПИ:

Рекс: 15, 17, 19, 21,15. И настаде ново царство, Ерол Флин, Оливиа де Хавиланд, Ана Шеридан.

Аполо: 19, 21.15, Серенада љубави, Џенет Мак-Доналд.

Ројал: 19, 21.15, 1 Незнана џунгла, 2 Острво проклетих.

Одеон: 19, 21.15, Милионер Анди Харди, Мики Руни, Левис Стоне, Цецилиа Паркер.

Уранија: 19 21.15 У име закона — Рудолф Фернав, Кристина Грабе, Фриц Камперс.

*

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

УРАНИЈА

Премијера:

Узбудљив и напет велефилм

У име закона

Рудолф Фернав, Кристина Грабе, Фриц Камперс

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

од 23 до 29 децембра

др. Дворска апотека Мр. Ст. Д. Поповића, Краља Петра II (Футошка) 124. Телефон 33-74.

Апотека Пешић, Николе Пашића 13. Телефон 23-79.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД Телефон 169. РУМА Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА Тел. 10.

Siera радио снижене цене са 5% за Божић

РАДИО-ЛУКС Краља Александра 24 и ГЕЛБ Краља Петра II бр. 23

ПРОДАЈЕ СЕ

намештена соба и трпезарија у добром стању уз повољну цену; адреса у администрацији. (3181)

Пронађен је леш несталог основца Михаља Бодоа

Као што је „Дан" јавио, у среду ујутру нестао је деветогодишњи Михаљ Бодо, син Александра Пастора, предузимача радова на асфалтирању улица, и Терезије Бодо. Он је тога јутра, као и обично, отишао у школу у Уставској улици, а затим је са својим друговима и наставницима отишао у Спомен-дом, где је добио одело и обућу. После тога отишао је некуд и више се није знало где је. Јуче је, међутим, нађен смрзнут леш једног дечака у Хатару Новог Футога ,на неких 12 км. од Новог Сада. По школским писанкама, које су пронађене у школској торби, која је лежала поред леша, утврђено је да је то Михаљ Бодо, који је недавно нестао.

Његов отац, Александар Пастор, одмах је предузео све што је могао да га пронађе. Поднео је пријаву полицији о нестанку свога сина и дошао је у нашу редакцију да нас замоли да пишемо о томе не би ли неко могао да нас извести да ли је видео где несталог дечака. Том приликом забринути отац нам је изнео сва своја страховања и причао о својој бојазни да је његовог сина морао неко одвести у богзна каквој намери ,те је био врло забринут за његов живот. Он нам је испричао како је чуо од неких другова свога сина да је овај после деобе поклона у Спомен-дому пошао кући са још двојицом старијих дечака. Један од те двојице му је изненадно отео школску торбу и потрчао, а други је позвао малог Михаља да га „повитлају" и да му одузму торбу. Тако су потрчали за тим дечком и после им се траг изгубио. Несрећни отац уопште не зна с ким је његов син могао да оде нити ко су била та два дечака .

Цео овај случај изгледа врло загонетан. Сама чињеница да је детињи леш нађен на читавих дванаест километара од Новог Сада врло је карактеристична. Истрагу по овом случају води истражни судија г. Милан Папричић. Детињи леш је пренет у просектуру Државне болнице, где ће бити извршена обдукција да би се утврдио узрок смрти. Тврди се да се дечак смрзнуо, јер је залутао и није знао да се врати кући. Међутим, још није могло бити утврђено да ли је смрт наступила заиста услед смрзавања или постоји неки други узрок, поготову што још није било толико хладних дана.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

На народном универзитету у Матици напредних жена, у великој дворани Матице српске, одржаће данас, у среду, у 18 часова, предавање гђа Александра Серђуков, професор, о теми: Песник бола и гњева — Михајло Лермонтов, поводом прославе његове 150-годишњице.

Адвокатски испит су положили адвокатски приправници г. г. Бранко Бајић и Сава Влалукин, из Новог Сада.

БОЖИЋНИ ДАР је најлепши ако израдите фотографију у

ФОТО РОЈАЛ, Нови Сад

Редовно купање у Новосадско минерално одно води значи: здравље

Смучарски течај

Г. Жарко Зличић ,наставник гимнастике Друге мушке реалне гимназије и савезни учитељ смучања, одржаће смучарски течај за почетнике, како за ученике, тако и за грађанство. Течај ће се делити на два дела, и то: први део на равном терену и трајаће 4 дана по 2—3 часа, други део на теренима у Сремским Карловцима и трајаће 6 дана по 2—3 часа. Улог за цео течај стаје 100 динара.

Пријаве прима г. Жарко Зличић сваког дана у II мушкој гимназији од 9—11 часова пре подне и од 2—3 часа после подне.

Течај ће почети у петак, 29 децембра. Детаљнија упутства добиће се приликом уписа.

Први соколски смучарски течај за почетнике

Референт за смучарство Соколског друштва у Новом Саду г. Жарко Зличић, одржаће први смучарски курс за почетнике на летњем вежбалишту у Спомен-дому. Течај ће почети у петак 29 децембра, после подне, у два часа. Позивају се сва браћа и сестре да се за течај пријаве у канцеларији друштва сваки ки дан од 9—12 часова пре подне и од 3—5 после подне. Уколико се буде пријавио већи број чланова, течај ће бити подељен засебно за на раштај и засебно за чланове и чланице.

НАЧЕЛНИШТВО

Разносачи-це новина трчкала са бициклом

могу добити запослење у администрацији „Дана", Кр. Александра улица, бр. 7.

ПОЗОРИШТЕ

Јован Нестроја: Три бекрије

У Народном позоришту Дунавске бановине „Кнеза Намесника Павла" приказаће се у четвртак, 28 о. м., Три бекрије, чаробна игра с певањем од Јована Нестора, у режији С. Лајтнера.

Ова комедија пуна хумора и веселих заплета освојила је на премијери публику која је бурним аплаузима давала одушке свом одушевљењу.

У суботу, 30 о. м., приказаће се бесмртна трагедија Фридриха Шилера „Сплетка и љубав", у режији г. С. Лајтнера.

У недељу после подне приказаће се као дневна претстава са сниженим ценама Покондирена тиква од Јована Стерије Поповића, у режији г. Т. Танхофера.

Улазнице за све ове претставе добијају се унапред у издавачкој књижари „Славија" (тел. 24-95) и преко целог дана на позоришној благајни у Народном спомен-дому.

ПРЕ ПОЗОРИШТА

одлично се вечера **у ресторану Спомен-дом**

а после позоришта

свратите само на једну добру џону кафицу или на сјајну сремску капљицу.

СВИРА И ПЕВА ОДЛИЧАН САЛОН-ЦАЗ

Игранка сваки дан. Чајанка сваке недеље и празником после подне.

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 27 децембар.

ПШЕНИЦА: околина Нови Сад 192—194, горњо-бачка 193—195, лађа-Тиса 196—198, сремска 192—194 славонска 192—194.

190—192.

РАЖ: бачка 152.50—155.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 162.50—165.

ЗОБ: бачка сремска и славонска 150—152.

КУКУРУЗ: бачки и паритет Инђија стари 135—137, банатски 182—134, паритет Инђија нови 109—110.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 285—295, број 2 265—275, број 5 245—255, 6 235—245, број 7 195—205 број 8 125—130;

0гг и 0г сремско и славонско 280—290, број 2 260—270, број 5 240—250, број 6 220—230, број 7 190—200, број 8 125—130.

МЕКИЊЕ: бачке и сремске 116—118, банатске 114-116.

ПАСУЉ: бачки и сремски, бели, без вреће 380—385.

МАСТ: у кантама по 25 кг бруто за нето 1580—1600.

ТЕНДЕНЦИЈА: непромењена.

ПРОМЕТ: средњи.

Власник за ДАН к. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, главни уредник. Стевана Бриновачког 11. — Ротациона штампа: ДАН, штампарско-издавачко предузеће Краља Александра.